

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

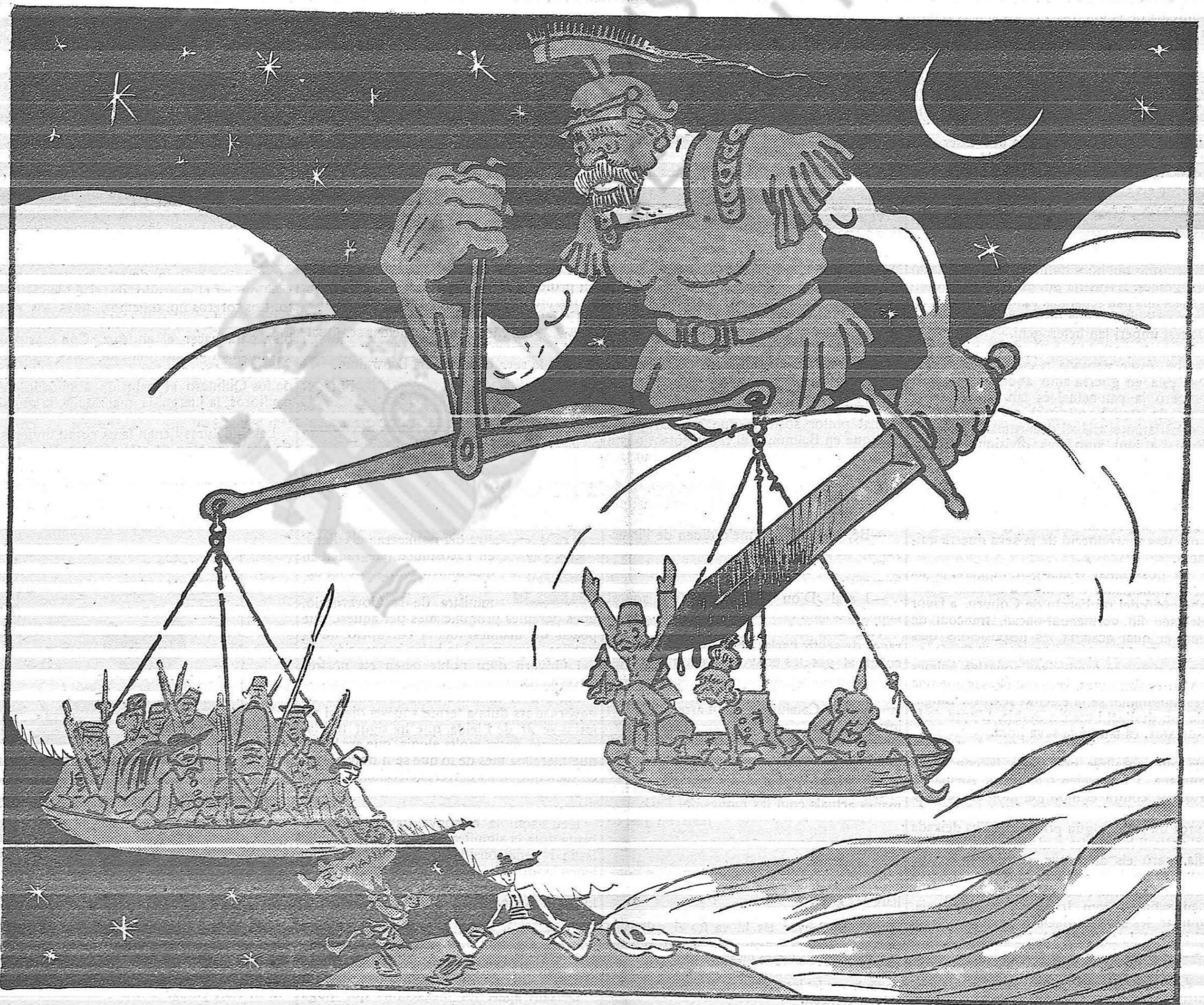
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

La balançaada

—Només aquest hi faltava, per a acabar de fer el pes.

Els llatins

Guaitin-la, els seus detractors, a la raça llatina. Guaitin-la, a aquesta raça que ells presentaven en plena decadència i en plena descomposició. Guaitin-la a França, a Bèlgica, a Itàlia i ara a Rumania. Per tot arreu lluita. Per tot arreu es redreça per un ideal. Per tot arreu dona bravament la sang i la vida.

Llatins francesos, belgues e italians, acaben de rebre l'abraçada dels nous aliats, els llatins de Rumania, els germans llunyans que l'emperador Trajà va establir en l'Edat antiga prop del Danubi. Posats a les vores del mar Negre, els romans s'han recordat del Mediterrani, el vell pare de la raça.

Des de les vores d'aquesta mar, nosaltres, els catalans, sentim la comunitat fraternal de la nostra sang llatina. I saludem avui amb entusiasme la bandera vermella, groga i blava dels romanesos, esperant que molt aviat brillaran els tres colors sota el gran sol de la victòria.

L'HORA

LS diaris francesos anaven comptant els minuts postres que mancaven per a que Rumania dongués la seva hora. Quan aquesta hora, que ha estat batallada de sobte, s'ha escampat pel món una commoció ha anat de Berlín a París, i de París al reste de la terra. Perquè tothom ha comprès que aquesta hora rumana, és la suprema de la guerra. Per als aliats repica a glòria, per als alemanys a agonía.

Tal vegada ens equivoquem, però creiem que els esforços rumans tendeixen a sumar-se als russos per a aconseguir la pau separada de l'Austria-Hongria, o al menys de l'Hongria. El nou front rumà ve a ésser la extrema esquerra del front rus, perllongat de tal manera, que Hongria pot ésser atacada de flanc. Podrà resistir l'Austria? Té mitja Galitzia invadida; els russos tornen a ocupar els Carpats; 350.000 presoners nous s'allotgen en els camps de concentració moscovites; els italians segueixen avançant en l'Isonzo, i com si tot això fós poc, un altre adversari, Rumania, llença en la balança el seu mig milió d'homes i la seva situació geogràfica. L'Austria pot ésser desfeta i obligada a una pau separada. Pensi's, ademés, en la possibilitat d'una insurrecció interior en aquest imperi tan heterogeni.

Aquesta probabilitat de pau austriaca, pot, també, ésser pensada respecte a Bulgària. No està en guerra amb aquesta Rumania, emperò la pau actual és tan precària, que hem de creure no trigarà a trencar-se. Els russos faran el treball dels rumans, atacant a Bulgària junt amb tres divisions serbies. Així, obligats els búlgars a dividir les seves forces, en un o en altre front, pot-ser en els dos, estaràn en inferioritat numèrica, i el cas de Sèrbia, embestida de front i de flanc, se tornarà a produir amb Bulgària, castigada amb una reproducció de la seva guerra traïdora.

La possibilitat d'una pau búlgara, ja ha estat comentada. S'ha arribat a parlar d'una abdicació del rei Ferran de Coburg, a favor del seu fill, germanòfil oficial, francòfil de cor, el qual atarà les disposicions dels aliats. Traïdor el pare i traïdor el fill. Quan en un poble se produeixen aquestes ànimes en hores supremes, ja es pot pensar que una responsabilitat se fa efectiva sempre. Bulgària fou deslleal i matà a Sèrbia. L'hora de la Rumania, és també la seva hora.

I així se comença a complir aquella justícia que nosaltres posem en la consciència humana, i els creients en Déu. Alemanya s'aixeca contra el món i el món se redreça contra d'ella. Si portés aparellat en la seva força un ideal, algún poble que l'ha deixada tal volta li hauria fet companyia en la tragedia, però els alemanys, com uns senyors feudals, no han sabut dir més que la força era el seu dret, i els pobles han volgut—i han sabut,—com Itàlia i com Rumania, ajuntar les seves ambicions territorials i el seu anhel de seguir les banderes de França, que com en 1793, són encara les banderes tricolors deslliuradores.

La Marsellesa, de Gustau Doré, s'ha transformat. Darrera de la matrona blanca, aban-

derada de França, marxen, en lloc dels soldats republicans, dels jacobins, del cavaller i del trinxaire, els pobles redreçats contra els reis sanguinaris. I Rumania canta: *Allons, enfants de la patrie, le jour de gloire est arrivé...*—PARADOX

És natural

F EIA molts dies que no sortia de casa a les nits; però el dimarts d'aquesta setmana, content de que Rumania s'hagués decidit a intervenir en la guerra a favor dels aliats; amb l'esperança de que Grecia faci aviat lo mateix, vàreig resoldre anar unes hores al Casino per a veure l'efecte que havia causat la nova i escoltar els comentaris que la gent hi feia.

Com de costum, el Casino estava concorregudíssim. Ademés de les taules de trencalló que eren totes plenes i d'alguna de «burro» ben animada, se veien les penyes de costum, sostenint acalorades discussions o converses interessants.

Vàreig apropar-me a una d'elles. Un distingit periodista estava demostrant que l'agent Garcia devia a la casualitat, i no a la seva perspicacia, el descobriment del crim; que en Ferrero...

No vàreig volguer escoltar més, perquè ja estava prou asquejat de veure que la premsa dedicava més espai al crim vulgar del carrer de Lanuza que a la nota de la França als països neutrals.

M'acosto a una altra penya. Contra l'opinió d'un metge eminent que deia que en Carpio era un cas de covardia constant, un afamat pintor sostenia que en Carpio era més que en Belmonte, el representant genuí d'aquest toreig emocionant avui de moda, i que si un toro no l'hagués mort...

Vàreig interrompre al pintor, bon amic meu, saludant-lo, i aprofitant aquell curt parentesi vaig preguntar als reunits.

—Bé, i doncs què me'n diuen de l'intervenció de Rumania?...

El metge va interrompre'm, dient mal-humorat:

—I ara! ¿D'on surt aquest amb aquest conte? Tornant amb lo d'en Carpio...

Vaig anar-me'n avergonyat. Amb l'esperança de sentir parlar de la guerra, vaig escoltar al pas les converses d'altres taules. Uns parlaven de la *Bella Pitets* que treballa al «Novelty»; altres de la nova pel·lícula que fan al cine «Cataluña»; a tot arreu de coses insubstancials.

Ara comprenc perfectament que siguem neutrals. No podem ésser altra cosa, vivint com vivim més apartats d'Europa que els esquimals i tan agens a les grans lluites humanes actuals com les mones del Park.

JEPH DE JESPU

Lliçó de zoologia al Seminari:

—¿Sabria dir me per què tenen el coll tan llarg les girafes?

—No ho sé.

—Nostre Senyor els hi va fer el coll llarg perquè poguessin arribar a agafar amb la boca el fruit de les palmeres més altes.

—Doncs Nostre Senyor és un tonto perquè podia haver fet les palmeres baixes i així s'hauria estalviat coll.

El suïcidi d'En Mella

doncs, senyors jaumins, ¿com queda En Mella com a profeta? Ens sembla que queda molt malament. El «gran Mella», segons li diuen els *Correos* de diferents menes, va passar-se el primer mig any de la guerra europea afirmant, declarant i jurant, que els Imperis centrals guanyarien i que la «pèrfida Albión» i els altres aliats resultarien fets a miques i a bocins. I això ho afirmava, declarava i jurava ell, el «gran Mella», l'home de les profecies, el que tot ho encerta i endevina gracies al dò especial que va rebre de la divinitat.

Us en recordeu, senyors jaumins? Us en recordeu, cavallers dels *Correus*? Us en recordeu, minyons dels requetès? La paraula miraculosa de don Joan Vázquez de Mella havia anunciat ja quin fóra el desenllaç de la guerra. Impacient per escampar la nova que li havia estat revelada, la repetia incansablement en articles, discursos, intervius i converses particulars. Corria pels passadissos del Congrés, amb una mitja rialla triomfal als llavis, explicant en els rotllos de diputats i periodistes les absolutes seguretats de victòria que tenien els seus admirats i adorats imperis centrals.

I quines coses deia el «gran Mella»? Deia que sabia del cert, puix un alt personatge teutó li havia dit a cau d'orella, que l'Alemanya posseïa un nou secret militar, al costat del qual els canons de 42 eren una insignificantia, i que tan bon punt el posés en pràctica els exèrcits dels aliats i els països dels aliats quedarien fets pols. Deia que, pel que toca a l'artilleria, així que'ls soldats del Kaiser haguessin entrat a Calais (i En Mella no dubtava que hi entrarien), instal·larien un canó formidable, els projectils del qual, travessant tot el canal de la Manxa, arribarien fins al port anglès de Dover, impedit el trànsit marítim pel dit canal. Deia que, cas d'intervenir Rumania en la guerra al costat dels aliats, Suïssa hi intervindria al costat dels Imperis centrals. (!)

I bé: avui la derrota dels Imperis centrals és indiscutible. Les profecies del senyor Mella han restat molt per dessota de les de Madame de Thèbes. Que un simple mortal s'equivoqui, és cosa molt humana i que cada dia la veiem. Però que s'equivoqui tot un profeta, i que s'equivoqui de mig a mig, és realment un cas tràgic i extraordinari.

Creiem que, davant del seu terrible fracàs, el «gran Mella» ha de suïcidar-se. Qualsevol jove del requetè li deixarà per a aquest objecte la seva bella pistola Browning.

FULMEN

ESCANDALÓS!

L'altre dia publicaren els diaris, en l'acostumat telegrama en que donen compte de les declaracions quotidianes del ministre de la Governació, unes paraules pronunciades per aquest, que posen de manifest tota la corrupció de la política espanyola i la baixa concepció que del Govern d'un poble tenen els nostres governants.

Parlava el ministre de la combinació de governadors duta a terme aquests dies. I referint-se al de Lleida, que ha sigut traslladada, digué, entre molts elogis, que era home que mereixia més de lo que se li donava, recordant que en les darreres eleccions «gracias a su habilidad no triunfaron los regionalistas».

Heu's-aquí la carronya. És tan enorme i bruta tota la significació de la frase, que fa fàstic i pena considerar-la. ¿Quin concepte tenen aquests homes de la llibertat del vot, de la puresa del sufragi, de l'alta dignitat humana que enclou la política?

El fet revela, no solament la existència de una immoralitat—ell, el senyor ministre, ne diu *habilidad*,—sinó la seva sanció oficial i la seva recompensa, la seva remuneració. No es pot arribar a més, en menys paraules.

Deixant apart les inexactituds que puga

contenir la frase, lo essencial, lo enorme, lo verament escandalós, és que el ministre de la Governació, creient cert el fet, el públic, judicant-lo digne de premi per a edificación i coneixença d'Espanya.

Aquest és, doncs, el criteri que regeix a les altes esferes de la governació de l'Estat. Un més gran impudor, una falta de sentit moral tan gran no s'havia mai registrat en lloc.

Fondes petjades deixarà en l'història política d'Espanya el Govern del Comte de Romanones.

I ara, ja ho saben els governadors i els aspirants a ídem. La qüestió, per a mereixer l'aplaudiment i el premi oficials, és servir-se de la *habilidad* per a impedir, sia com sia, el triomf dels no *encasillats*.

Se veu que el nostre Govern, tan neutral, tan neutral, en aquestes qüestions perd absolutament la neutralitat. I la vergonya.

MARCEL

El regionalismo andaluz

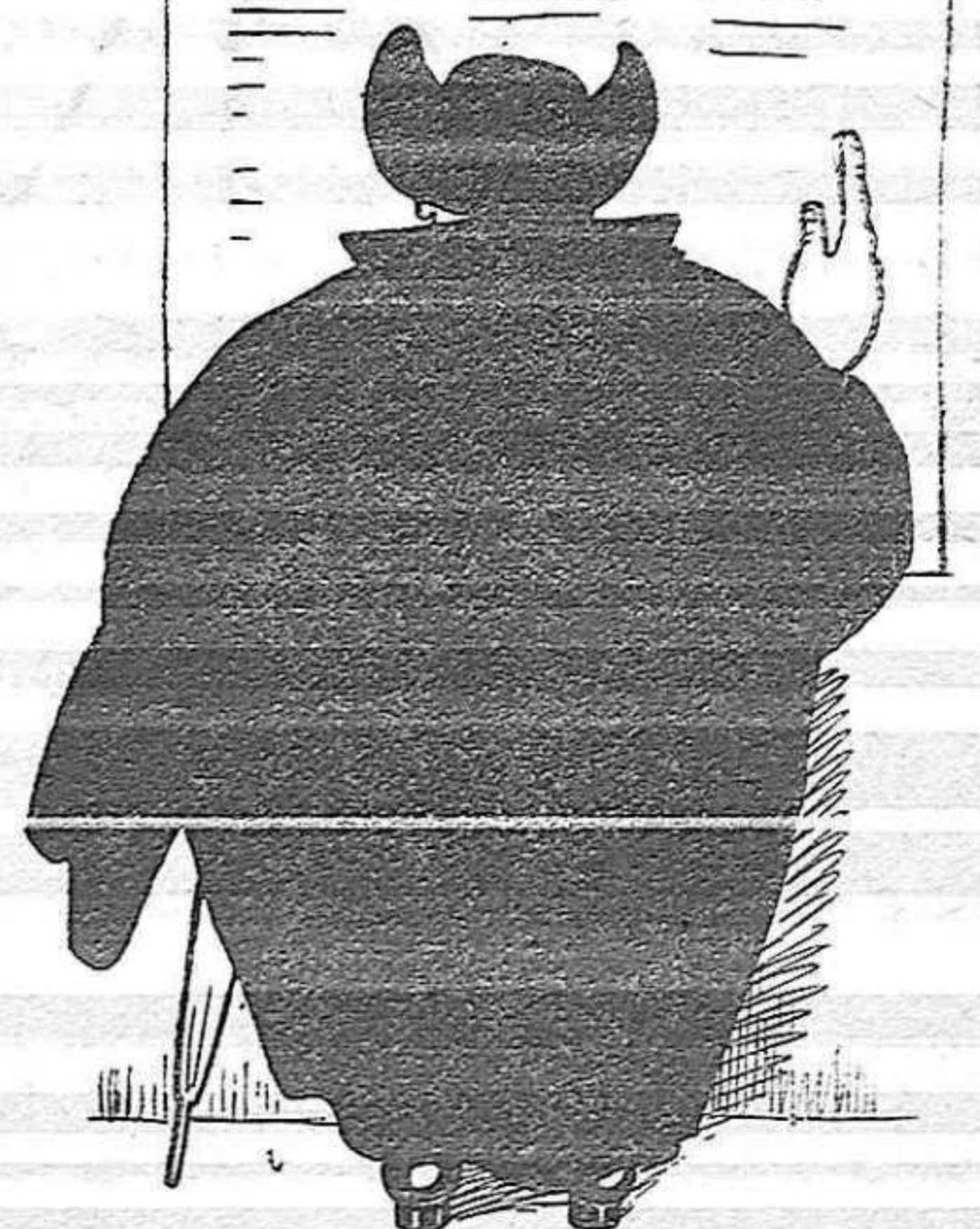
O no amo a Andalucía, a pesar de su cielo y de sus campos. Los andaluces afirman que Andalucía es la tierra de María Santísima. Zuloaga dice que Andalucía no solo es la tierra de María Santísima, sino también la María Santísima de todas las tierras. Este marianismo ridículo no es exclusivo de Andalucía. Es propio de Aragón, que está entontecido con su Virgen del Pilar; lo es de Galicia, de toda España, hasta de Andorra, que ha puesto el contrabando de tabaco bajo el patrocinio de Nuestra Señora de Merichel.

Lo que nadie le disputa a Andalucía es su tradición bandolera y chulapa, su torerismo y el ser la Meca o la Arabia del psitacismo político. Hay una cadena de ilustres bandidos andaluces, que va desde Gerión hasta «Pasos Largos». Hay una caterva de ilustres charlatanes, oriundos de allá, que se llaman Castelar, Moret, Cánovas, Romero Robledo, Salmerón, etc., etc., y que son los que han abismado a España y la han sumergido en el lodo de este pantano, en el asfalto y en el engrudo de este Mar Muerto. Los toreros no digamos, pues los que no han nacido en Andalucía, cecean al hablar, para hacer el andaluz. Con esas plagas nos han venido del Sur estas otras: el «cante jondo», el género flamenco, el teatro de los Quintero el pantalón abotinado, los panitorios, la juerga, la manzanilla, la guitarra, etc.

Las andaluzas tienen fama como mujeres. Es una fama algo de café concert. Pero hay

El corb germanòfil

LLISTES NEGRES

—Que és estrany!... encara no m'hi han posat a mi!...

que convenir en que el público de café concert conoce el paño. Los ingleses aburridos y los rajás enfermos van a casarse a Sevilla. Las andaluzas son muy serranas, muy junciales, muy trapiosas. Pero la juncalidad no puede ser el ideal femenino de un hombre inteligente. A la mujer no se la debe considerar como una bestia de lujo y de lujuria, como un papagayo tanto más interesante, cuanto más ignorante. Lo de que la mujer es un ser racional hay que aceptarlo con todas las consecuencias. Una yanqui instruída es mucho más bella, que una cordobesa analfabeta. A España, más que todas las histrionisas y danzaderas sevillanas y gaditanas habidas y por haber, la honran Concepción Arenal, Rosalía de Castro, Rosario de Acuña y Emilia Pardo Bazán, esas cuatro sibilas del Norte.

Los andaluces son alegres y ligeros como una pandereta. En Andalucía pudo nacer Murillo, pero no habría podido nacer Goya. No pudieron tampoco nacer allí estos vasos recios y serios que se llaman Unamuno, Baroja, Maeztu, Manuel Bueno, Sánchez Díaz, Salaverría, Zuloaga, Anasagasti. Los andaluces son muy graciosos. Pero, en cuanto sueltan un chiste, yo ya estoy llorando. Porque me acuerdo de los latifundios, de los cotos y dehesas que se podrían convertir en vergeles, de Riotinto, de los viñerones jerezanos, de los salarios de treinta y cinco céntimos, de las inmensas fortunas que acumulan toreros y troteras, del terrible dolor que alumbra aquel sol de Africa.

En Andalucía existe en las clases populares un sentimiento de su propia inferioridad aterrador. El señorito es para ellos un ser sobrenatural. En Aragón, en Cataluña, en las Vascongadas, no hay condes, marqueses, etc.; y si los hay, como si no. Nadie se dejará tutear por esos caballeros, ni los tratará de Excelencia. Todos haríamos como Soriano cuando lo saludó don Carlos en Venecia. «¿Cómo estás?—Bien. ¿Y tú?»

Lo que antecede no lo decimos en desdoro de Andalucía. Ni para ensalzar a otras regiones, deprimiéndola a ella. El fenicianismo catalán no es menos antipático, que la chulapería andaluza; y Prim no es menos odioso, que Romero Robledo. En cuanto a Aragón, nunca le podremos perdonar la defensa que hizo de sus murallas en 1808 contra el francés y contra el espíritu de la Revolución. Aquello fué mucho peor, que el «vivan las caenas y muera la nación!» del populacho andaluz.

Viene todo esto a cuento del movimiento regionalista que empieza a señalarse en el Mediodía de España. El foco de ese movimiento es el Ateneo de Sevilla, en donde tiembla de ansias de redención y de pelea el corazón de una juventud entusiasta. El órgano de propaganda de los regionalistas meridionales es la revista *Andalucía*. Los jóvenes que redactan este periódico publican con frecuencia manifiestos, dan conferencias, escriben libros. Uno de estos ha llegado recientemente a nuestras manos. Se titula «Ideal andaluz». Lo firma un mozo enterado y capaz que se llama Blas Infante. «Ideal andaluz» es un libro fuerte, jugoso, sustantivo. En él, además de formular las razones y las reivindicaciones del regionalismo andaluz, se plantean dos problemas sugestivos: el de la raza, el de la sangre presemítica y bereber que se supone corre en abundancia por las venas de Andalucía, y el de la tierra, las dos tragedias de ese pueblo. A ambos da el autor, que es georgista, soluciones modernas. Felicitemonos de este hermoso, aunque lento, resucitar de los muertos. Y digamos, parodiando a González Bravo, en cierta memorable ocasión. «Joven Andalucía, nosotros te saludamos». ANGEL SAMBLANCAT

SONATA CII

ATARROJA és una vila com tantes altres viles de Valencia, hi han tot de cases baixes, els carrers són amples per a que hi pugui cabre-hi tota la pols i tots els bordegaços que neden en ella com els de la Barceloneta en les aigües de la mar.

Per sobre Catarroja segurament que s'al-

cen dos, tres, quatre cúpules recobertes de rajola de Valencia, blanca i blava o blanca i verda; són les esglésies. A l'estació hi han uns tinglados que en el seu temps semblen el magatzem de l'or de tot el món i ho són senzillament de taronges dolces, daurades i sucoses.

A Catarroja hi havia un mestre. Sabeu lo que és un mestre? Es un minyó que al entrar en la adolescència s'ha sentit el cor inflammat per un amor molt gran als altres, que ha estudiat, que a començat sacrificant part de la seva joventut, per a sacrificar després tota la vida en bé dels petits, és un altre Jesús que demana que deixin anar als nins an ell, que els obliguin a anar-hi per a que ell pugui ensenyar-los-hi que no tot el món és Catarroja que una lletra al costat de l'altre fa una paraula i que una processó de paraules és lo més gros, lo més bell, lo que més deuen agrair els homes a Déu nostre Senyor.

Molt bé, el mestre de Catarroja no tenia a qui ensenyar. Els baillets, collien fems per l'hort, feien cops de pedra, robaven fruita, però no anaven a estudi. Ell no era ningú, s'avorria. Va suscriure's a un diari de Madrid. Toros! toros! més toros.

El mestre anà a les fires, vegé les corre-gudes, escoltà els aplaudiments i la temptació entrà en son esperit.

—Per què no haig de fer-ho jo? Riquesa, gloria... tot. Per què no haig de fer-ho jo?

I ho feu. Un dia l'escola de Catarroja restà closa i en els cartells de les places aparegué un nou nom. Triomfà. Sense ésser dels de primera, *treballava* bastant. A Madrid li donaren l'orella.

Ara ha mort d'una banyada. Sabeu què? Cap mestre d'Anglaterra se farà boxejador ni cap de França apache.

El senyor Romanones diu que obrirà les Corts el dia vint. On va dir-ho això? Després d'un dinar organitzat pel cèlebre governador senyor López Monis. De manera que després d'un dinar, després de sentir que'ls de la majoria li deien que era més estadista que Lloyd Georges, més polític que en Briand, més popular que en Venizelos? A l'hora de la bullida, eh? Vaja vaja... Sabeu què farà en Romanones? Lo que feia la meua avia,

—Baba, anem a pendre xacolata...
—No!
—M'ho va prometre.
—On?
—A la sala.
—Anem! Aquí t'ho vaig prometre? Aquí m'en desdic.

Ja hi tenim Rumania embolicada. N'he tingut una gran alegria, això pot ésser el començament del fi.

Per que arribi aviat, bevem-hi.

MORITZ IX

CONCURS

LA CAMPANA DE GRACIA ofereix 100,000 marks de premi a l'aixerit que endevini quin serà el monarca europeu que, a no trigar gaire, vindrà destronat a Barcelona, a presidir envelats i «corridas de toros», a tall de Muley Hafid.

Tots els llegidors tenen dret a pendre part en aqueix concurs, però devem advertir que'ls 100,000 marks de l'ala es donaran únicament al primer concursant que hagi enviat la solució exacte.

Plaç d'admissió, d'aquí a Tots Sants.

Notes de fóra

Sallent.—Com estava anunciat, el dia 19 del passat agost, tingué lloc en el Jutjat Municipal d'aquesta vila el casament civil del simpàtic jove F. Juanola i Reixach amb la hermosa senyoreta E. Escaler i Ristol.

L'acte, que resultà solemne i brillantíssim, coincidí amb la inauguració de la nova sala del Jutjat. Acabada la cerimònia, va servir-se un gran banquet en la «Fonda de Sant Josep», amb l'assistència del nombrós acompanyament.

Desitgem a la nova parella moltes prosperitats en son nou estat.

SENYOR ALCALDE!

(IMITACIÓ)

—Senyó alcalde, venim a dar-li compte de que eis forners intenten pujá el pa, elegant que els que eis venen ia farina s'excedeixen del preu estipulat.

—Senyó alcalde, ja ja moltes setmanes que s'ha agotat del tot el bacallà, i el bacallà, com sab, és un article, pel poble, d'importancia capital.

—Senyó alcalde, vigili les patates, doncs havem sentit dir que s'ha format un trust que les durà totes a fóra, i aquí, dintre de poc, no'n quedarán.

—Senyó alcalde, s'està acabant la palla i apenes si tenim un brot u aurais i les cabres se'ns moren de miseria i les vaques no saben què menjar.

—Senyó alcalde, convé que a corre-cuita dicti disposicions per tancá el pas a les grosses parlides de tocino que d'aquí cada dia van marxant.

—Senyó alcalde les fonts del nostre barri ragen totes d'un modo tan escàs, que per omplir-hi el cantí, la minyona hi ha d'anà a pendre tanda un dia abans.

—Senyó alcalde, ¿què espera a posar «coto» als abusos, mil voltes denunciats, que'l monopoli odiós de pompes fúnebres està amb toia frescura realitzant?

—Senyó alcalde, els agents de la llimpiesa es burlen de vostè i de la ciutat i amb tanta negligencia procedeixen que avui el carrer nostre és un corral.

—Senyó alcalde, fa més de quinze dies que tenim l'empedrat paralitzat.

—Senyó alcalde, la nostra claveguera fa una pudor que priva el respirar.

—Senyó alcalde, ¿on se fiquen els urbanos, que per més que'ls busquem no'n trobem cap?

—Senyó alcalde, som els de les brigades; ¿com és que no se'ns paguen els jornals?

—Senyó alcalde, no hi ha carbó d'alzina i esperem que vostè ens en buscarà.

—Senyó alcalde, ¿quan pensa posar terme a la vella qüestió dels ambulants?

—Senyó alcalde, ¿ja sab que la vedella, segons veus, molt aviat s'encarrirà?

—Senyó alcalde, ¿per què permet que duri l'augment que's va establí en el preu del gas?

—Senyó alcalde, al cantó de prop de casa no hi posen el fanal que's va trencar.

—Senyó alcalde, l'empresa arrendataria em vol cobrá un anunci que no és tal.

—Senyó alcalde, i alló del matadero?

—Senyó alcalde, i el plet dels vigilants?

—Senyó alcalde, fan falta dispensaris.

—Senyó alcalde, és precis que arregli el Park.

—Senyó alcalde, els solars de la Reforma!...

—Senyó alcalde, els valors municipals!...

—Senyó alcalde, les aigües de Moncada!...

—Senyó alcalde, l'higiene dels mercats!...

Si el pobre home que ocupa l'alcaldia té, cada dia, d'escoltà aquests plans, i de resoldre tots aquests problemes i de lligá amb acert tots aquests caps; si amb ses débils espatlles de carn i óssos ha d'aguantá aquest «fardo» horripilant, ¿sabeu, amics del cor, que'l fer d'alcalde deu resultá un ofici ben pesat?

C. GUMA

GALERIA DE ESPANYOLS IL·LUSTRES

EI DOCTOR ESTEBANELL

Si hi ha algú amb mala sombra en aquest món és el simpàtic ex-rector de la Bonanova. Si tinguéssim d'escriure vidés paraleles encontres de fer lleugeres biografies escriuríem dos noms Estebanell i Queraltó.

Tots dos doctors triomfen sempre, tots dos tenen partidaris ardents, tots cauen sempre quan més segurs se creuen, rosegat el seu sustentàcul per les dents dels envejosos, dels espietes.

Deixem al metge i anem a mossèn Estebanell. La seva vida biografiàble comença quan entrà de clergue de la Casa de Caritat. Allò era una desgracia, no hi entrava una paña, no hi havia capella, ningú sabia cantar ni ballar al só dels duros. Arriba allí nostre mossèn i les coses canviaren com per art de bruixeria.

Banda, chors, processons amb gegants nous, funerals amb escolanets ensinistrats, església nova i sobre tot diner, diner, diner.

A uns se'ls hi ocorregué titllar-lo de capella corrit, males volenses, sabeu, i al qui tot ho havia portat a n'aquella casa el plantaren al carrer.

Se'n anà al Bonsuccés; repetí el miracle. Aquella capella que ningú sab ni on és, prengué sobtadament una vida exuberant. Després al carrer mossèn Pollastre.

I cap a la Bonanova; de lo que ha fet allí no hem de parlar-ne, dispensaris, escoles, l'Iluminacions, miracles, fins se posà una mitra.

I ara desterrat a Madrid, com el doctor Queraltó. Deplorem tan mala sombra i deixem caure una llàgrima en record seu.

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 25 AL 31 D'AGOST DE 1916

Per terra

Calma relativa en els fronts occidental, oriental i italià. Es una calma que fa preveure proximes i tremendes tempestats.

Als Balcans, els búlgars han ocupat nous terrenys de l'est del Struma, que ocupaven els grecs. Poca feina els ha costat... En canvi, a l'extrem oest del front balcànic, cap al llac Ostovo, tots els seus atacs han sigut rebutjats pels serbis. Però que s'esperin una mica els búlgars, que els al·liats els contarán un conte.

Al Càucus, els russos han derrotat als turcs, reocupant la ciutat de Musch i acostant-se a la de Bitlis, que també havien perdut setmanes enrera.

I heu's-aquí el nou al·liat: Rumania. Tan bon punt hagué declarat la guerra a l'Austria-Hongria invadí la Transilvania, havent ocupat ja nombroses poblacions, entre elles les importants ciutats de Brasso i Hermannstadt, a uns vint quilòmetres de la frontera.

Per mar

El creuer auxiliar britànic *Duke of Albany* ha estat enfonsat per un submarí alemany.

Un altre submarí s'ha presentat davant Lisboa, a la boca del riu Teix (o Tajo, en castellà, o Tejo, en portuguès), atacant a la canonera *Ibo*, sense fer blanc.

Per l'aire

En un atac d'aeroplans al·liats a Namur fou destruït un *Zeppelin*. Un altre *Zeppelin*, del darrer model gegant, ha sigut destruït a Bèlgica per una tempestat.

Una escuadreta d'hidroavions russa ha bombardejat el port búlgar de Varna.

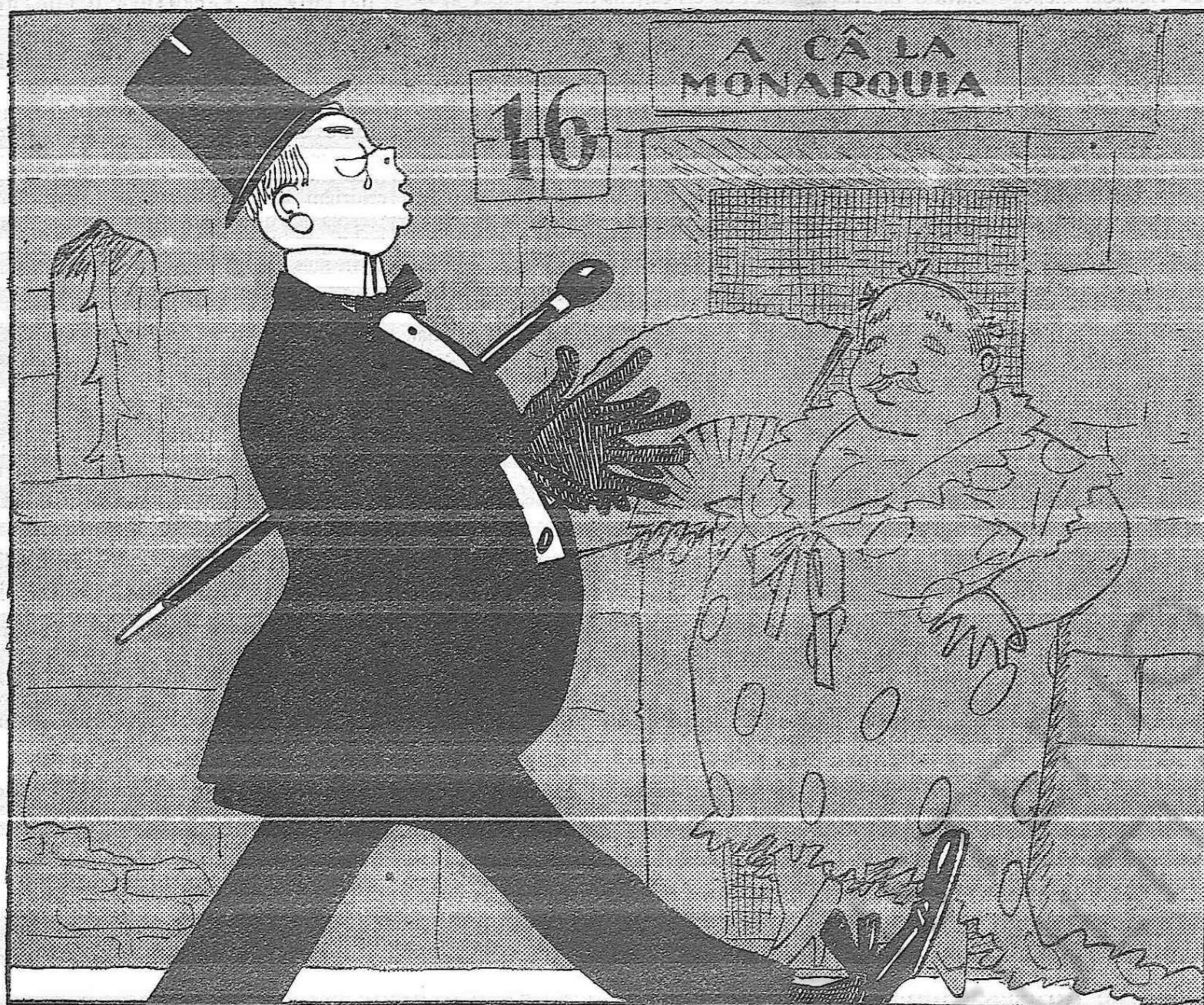
MB aquella alegria! Rumania s'ha decantat de la banda dels al·liats i, amb aquesta, pugem ja a una trentena les declaracions de guerra constataes a Europa en el terme de dos anys.

Celebraríem que Rumania acabés de fer la pesada.

Vaja, que'm sembla que'ns haurem de menjar un pollastret abans de Nadal.

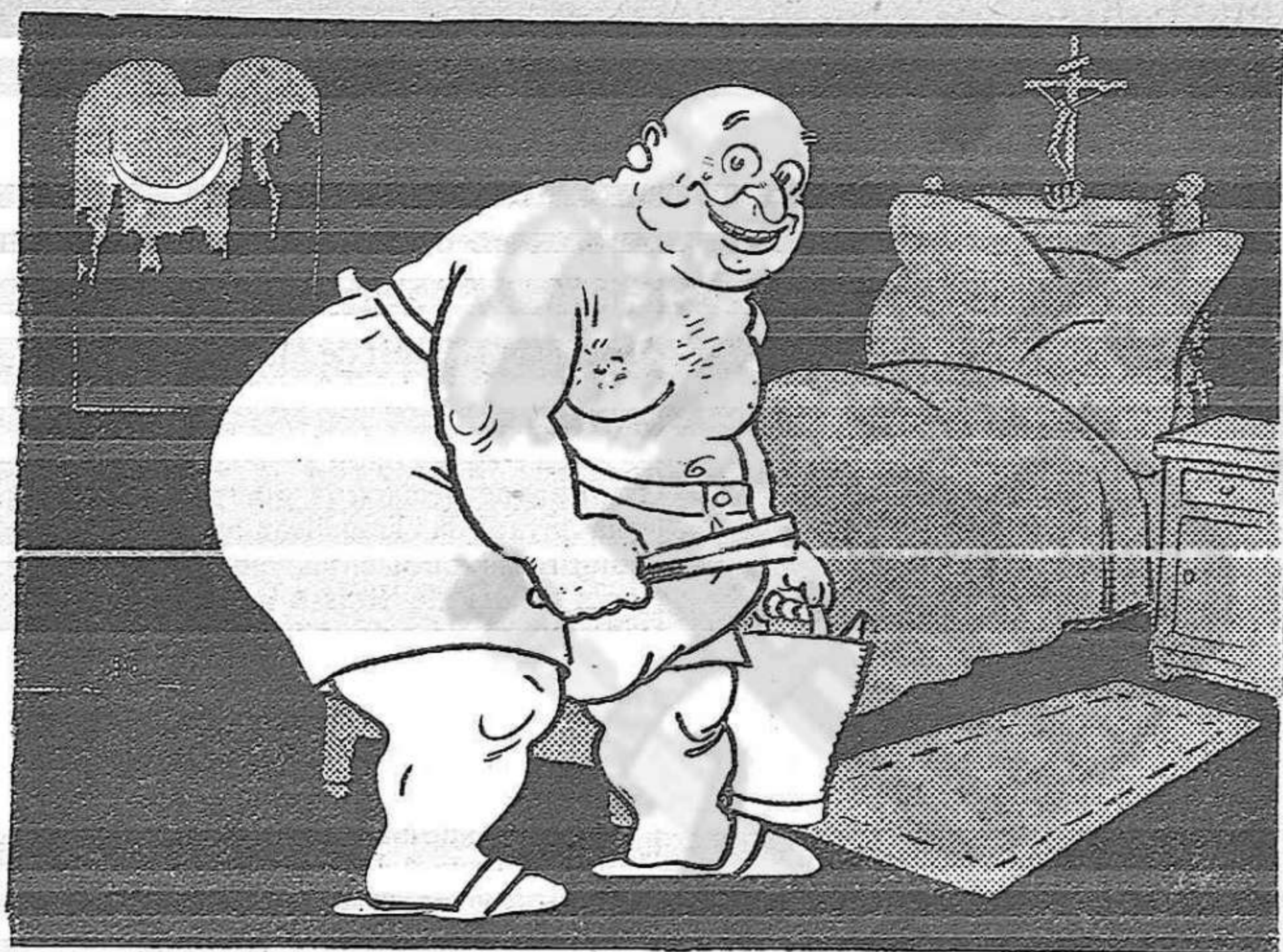

Expansions sentimentals

— Entra, maco, entra, que hi ha palla nova.

FIGURES DEL DÓMINO

El doble blanc

El doble sis

De Montevideo ha vingut la sensible nova. En Francisco Suñer i Capdevila, aquell noble empordanès de cor franc i de vastíssima intel·ligència, doctor eminent i polític federalista, diputat en temps de la República Espanyola i gran amic d'en Pi i Margall, ha mort en la capital de l'Uruguay, on residia fa molts anys. Fou un bon fill de Catalunya, disposat sempre a sacrificar-se per a ella i per la República; fou ademés un home sincer i lleal, amic dels amics i entusiasta de la justícia. Per això són tants els qui avui el ploren.

Descansi en pau.

Sembla cert que en Soriano ha vingut a demanar perdó an en Lerroix i a sol·licitar-li una acia.

Las torres que desprecio al aire fueron, a su gran pesadumbre se rindieron.

I la veritat és que fan una llàstima, les desolades ruïnes!

Ha estat pres i incomunicat durant tres dies, en Josep Monclús Alemany, director del setmanari republicà *El Ideal*, de Tortosa.

La detenció per delictes d'impresament ja ens sembla una cosa enorme. Però, agreujada per l'incomunicació, resulta d'una arbitrietat irrisolent.

Quan un escriptor s'ha declarat autor d'un article, el jutjat d'instrucció ha acabat la seva feina.

Si no hi ha res a descobrir, ¿quin objecte pot tenir l'incomunicació? Torturar, res més que torturar.

Ah, si alguns jutges poguessin encendre les apagades fogueres inquisitorials!

Prosopopeia mística.

Parlant d'un sermó *grandiloqüent* pronunciat per un clergue latós en les festes de Berga, diu un corresponsal:

«¡Lástima que gran parte de los que llenaban el templo hayan debido salir a sus quehaceres, no pudiendo aprovechar un sermón tan oportuno e histórico!»

¿Eh, quina manera més diplomàtica de dir que la gent va haver-se'n d'anar fastiguejada?...

Ai, ai, ai, ai!

L'amo d'Espanya, l'il·lustre coixet, ha manifestat que és completament indispensable que s'obrin les Corts molt aviat.

Algú afirma que aquesta ràpida decisió es troba íntimament lligada amb el curs de la gran guerra.

Diguem-ho en castellà, que fa més «tropa»: — ¡Dios nos coja confesados!

La Verge de Lourdes ha rebut un missatge en favor de la pau, amb un milió de firmes de nois i noies.

¿Un milió de criatures que saben firmar? M'hi jugo un peixet que no són espanyoles. I m'estranya també que siguin franceses. Perquè, a França, fins les criatures creuen més amb l'eficàcia d'en Joffre que amb la de la Bernadeta.

Demà començarà a publicar-se el diari republicà autonomista, dirigit pel valent diputat Marcel·lí Domingo, «*La Lucha*». Ben vingut sia a la palestra.

El bisbe de Barcelona oferí cinquanta dies de indulgència a tots els que resessin durant cinc minuts davant de l'imatge de Sant Cristòfol del carrer de Regomir.

¿A déu indulgències per minut?...

No farem res.

Són poques.

Me sembla que altres bisbes ens ho han fet més barato.

El senyor Salas Antón ha acordat exigir responsabilitats davant la justícia a tots els firmants dels telegrams que se li dirigiren amb motiu de la seva etzaguellada lingüística en el Congrés.

Si que t'è poca feina el digne diputat per Sabadell!

Con que... evolucionando?

En Lerroix se'n va a passar uns dies a San Sebastián.

Que'n fa, de temps, que En Lerroix realitza totes les coses a tall de ministre!

Avui es banya a San Sebastián... Demà anirà de cacera a «El Pardo».

Diuen de Lourdes que ha mort el clergue encarregat de la miraculosa piscina de aquell famós santuari.

Se veu que an aqueix, quan li ha arribat l'hora, no li han valgut els miracles.

I lo probable és que hagi mort de algún mal encomanat en la piscina meravellosa.

Deixeu-vos de tanta llaga i tanta porqueria!

El diari carcatòlic *El Eco de Galicia*, ha sospès la seva publicació.

Tots els periòdics que s'atipen de fer badalls, tenen ara una bona excusa per a deixar de publicar-se: la carestia del paper.

Un «bel morir» davant del públic.

La mateixa falta de paper els brinda un bon paper a l'hora de la mort.

Ens escriuen des de Madrid, que han passat uns dies esplèndits en què ha semblat que la vila de l'ós se rejuvenís, alegre i agradable. Tot era bell, festós, bonic. Fins la temperatura se feu més benigne.

I diuen que no saben a què atribuir-ho.

Doncs, és ben senzill. A Madrid s'han trobat aquests dies quasi sense regidors i sense un ministre.

¿Volen major fortuna?

Sembla que el Comte de Romanones se troba molt millorat. Ho celebrem. «Lo cortés no quita lo valiente».

Diuen els corresponsals de San Sebastián que, no obstant, se li nota «alguna debilidad».

Caram, fins ara no se n'han adonat?

S'han desmentit oficialment els rumors que corrien respecte al tifus.

Podem estar satisfets, doncs.

Per ara no'n mata ni la guerra ni la peste.

Només ens mata la fam.

I qui no se'n consola és perquè no vol.

Retallem de un discurs pronunciat pel Rei de Espanya, a Bilbao:

«No debemos abandonarnos, sino por el contrario, hallarnos en todo momento con el corazón esforzado y el ánimo dispuesto.»

Romanones... me sembla que't criden.

Mossén Trago parla amb el séu nebodet:

— En el cel s'hi tornaran a trobar tots eis que s'han estimat aquí a la terra; i s'hi trobaran en forma d'àngels.

— Ah, sí?... Així digui que vostè i jo també ens hi trobarem?

— Es clar que sí. Però ¿com ho faràs per co-neixe'm?

— Buscaré l'angelet que tingui el clatell més molçut i el nas més vermell.